

slag tok sovjetmakten tusene på tusener av disse beste bygningene fra utbytterne. På denne måten gjorde den forsamlingsretten — uten den er demokratiet et bedrag — en million ganger mer «demokratisk for massene».

Lenin bebrejder Kautsky, at denne ikke forstår den «sannheten, som er så klar og så åpenbar for enhver arbeider, fordi han har «glemt» eller «vent seg av med» å stille spørsmålet: demokrati for hvilken klasse? Han argumenterer ut fra synspunktet om «rent» (dvs. utenom, eller over klassene?) demokrati. Han argumenterer som Shylock: «ett pund kjøtt» og intet annet. Likheter for alle landets borgere — ellers er det ikke noe demokrati.»

Georges Marchais contra Marx og Lenin

Af det ovenforstående ses tydeligt, at selvom Georges Marchais kalder sig for marxist og leninist, og det parti, han er formand for, kalder sig for kommunistisk, hvis grundlag er marxismen-leninismen, så er der aldeles ikke overensstemmelser mellem Georges Marchais standpunkt og hans teorier og marxismen-leninismen.

Man ville begå en meget stor dumhed, om man ville kalde disse uoverensstemmelser for sekundære, fordi et er helt sikkert, og det er, at FKP kender til disse citerede udtalelser af Marx og Lenin, og at de har rejst den interne diskussion i partiet ikke for at finde «bedre» og «mere passende» formuleringer end dem Marx og Lenin har givet, men fordi de er principielt uenige i marxismen-leninismen.

Hvor består da den principielle forskel? For det første deri, at Georges Marchais ikke kan godtage læren om klassekampen, at han ikke har forstået eller ikke har villet forstå det essentielle i enhver revolution, i enhver fundamental samfundsmæssig forandring, nemlig spørgsmålet om undertrykkelsesmaskinen: staten.

Der er en klar og principiel uoverensstemmelse mellem Georges Marchais og Lenin. Istedet for som Lenin at sætte de gældende friheder i forhold til den rådende klasse og de rådende samfundsmæssige omstændigheder, snakker Georges Marchais om «demokrati i modsætning til «angreb på frihederne». Georges Marchais snakker således om «demokrati in abstracto» eller «demokrati i almindelighed». Men således kan man ikke stille spørgsmålet. Det er derfor Lenin giver konkrete eksempler på, hvordan kommunisterne i Sovjetunionen gjorde «demokratiet» millioner gange

mere demokratisk end det var for revolutionen — vel at forstå, i forhold til den undertrykte klasse.

«Demokrati» eller «diktatur» er ikke abstrakte begreber — de må stilles konkret. Og i classesamfundet i forhold til de forskellige klasser. «Demokrati» for hvem? «Diktatur» for hvem? Således udelukker disse begreber ikke hverandre; tværtimod er de sammenbundne, og kan ikke eksistere hver for sig. For, som Engels meget logisk siger det, da «opphøret staten som sådan å eksisterer». Og i den forstand er diskussionen i FKP absurd, eller i hvert fald udtrykker den den største uvidenhed eller idiotiske forfalskning af marxismen-leninismen.

Lenin (og for den sags skyld heller ikke Marx) er i det mindste tvivl om, hvad proletarietets diktatur indebærer. Og for ikke at klæde sig helt af til skindet, er Georges Marchais nødt til at sige, at udtrykket «proletarietets siktatur» nok(!) svarede til virkeligheden i tidligere perioder.» Han vil på denne måde gøre visse «indrømmelser» til kommunismens grundlæggere. Men blot for bagefter at stikke dem i ryggen. For han siger lige bagefter, at idag har udtrykket «imidlertid» fået en anden klang, ja, endog «indhold» end før. Det er ikke så populært længere, det passer sig ikke i året 1976 at snakke om «diktatur». Men man må spørge: hvem har givet proletarietets diktatur et negativt indhold? Borgerskabet har altid fordømt det og prøvet at forfalske det. Lige så meget i Marx og Lenins dage som nu. Hvem er det, som ikke har magtet at gøre det forståeligt, håndgribeligt for den 8. vne befolkning? Dem der holder fast ved det???

Det er vært at lede opmærksomheden på det faktum, at Georges Marchais ikke med en eneste sætning har prøvet at forklare, hvad det er som skiller vores epoke fra Marx' og Lenins, hvad proletarietets diktatur angår. Hans eneste argumentation er at «vi eK ikke dogmatikere», «alt skifter med tiden» argumentationen.

Det var Friedrich Engels som advarede de Tyske socialdemokrater at købslå om principper. Lav kompromiser når I synes, der er nødvendige, men «tilslid aldrig købslåen om principperne». Disse var hans råd. Engels har kendt faren ved de «ivrig», som ville næsten gøre alt, hvad de kunde, for at komme med i regeringen og «lave noget». Men prisen kan sommetider blive for dyr. Og er det ikke just denne ågerpris Frankrigs kommunistiske parti har betalt?

anti-revisionist

Viðmerkingar til fíggjarlógar-orðaskiftið

Ein, sum hoyrði meginpartin av orðaskiftinum um fíggjarlógaruppskotið, kundi ikki lata vera at merkja sær ávisar politiskar linjur, sum hetta orðaskifti avdúkaði.

Av andstöðuni var Frambursflokkurin helst tann mest sakligi i síni viðgerð frá røðarapallinum, og Kjartan var ikki illur hesa ferð. Gamli Sjálvstýrisflokkurin visti einaferð enn sín sørvandi sjálvstýrisvilja. Hesu bæði umboð hans vóru ógvuliga valin yvirfyri teim konketu yvirtøkumálanum, sum samgongan vil fremja: Skúlastýrið, Studentaskúlan, Postverkið, Stýrið fyri íleggjargrunnin og undirgrundina, og tað má lurtarin undrast á. Annars hevði hesin flokkur litið at finnast at tí færra politiskri samgongunnar.

Sambandsflokkurin og politiskir leiðari hans avdúkaðu greitt manglandi alternativ til tann i dag færra politikkinn. Sambandsmenn segdu stutt sagt: alt er ringt og skeivt, sum samgongan hevur fram og i hyggju at fremja. Hvát Sambandsflokkurin vil istaðin kom bert lutvist fram. Tey nógvu orð harra Ellefsens vóru endurtøkur av, hvat hann fyrr hevur sagt, niðursetandi tala um hinar flokkarnar, einstakar politikkarar og ilking um tørvandi samstarv innan samgonguna og innan sjálvan Javnaðarflokkinn enn meira. Hesin røðari friggjaði i heilum til umleið helvtina av tingmonnum Javnaðarflokksins (Óregård, Poul Jakku og Hilmar), sum sambart Ellefsen ikki vóru sosialistar, meðan hini tingfólk Javnaðarflokksins og báðir landsstýrismennirnir vóru avskrivandi av Sambandsflokkinum.

Bestu lýsinga av leiðara andstöðunar og Sambandsflokksins gav harra Sundstein, tá hann segði um fyrrverandi samstarvsbroður sín: Pauli Ellefsen hevur einki gott orð havt at sagt enn innan tingsgøtt.

Linjan — politiska linja Sambandsflokksins er greið — Gamli Sambandsflokkur Trúgvassar (Trúgvu Samuelsen var persónliga virður bæði av samsintum og mótsøðumonnunum) er við Paula Ellefsen sum leiðara vordin ein stok-konservativur flokkur og hartil ein rumbulsflokkur.

Spell — tí ein hevði hugsa, at annstöðutiðin, sum Sambandið trøngdi so hart til og fekk, fór at geva flokkinum umstöður til at umstilla politik sín til krøv nýggju tíðarinnar, men higartil er næstan mótsatt. Men Sambandið hevur fleiri ár enn i andstöðu, og tað er sum vituligt guðbarnið, ið batnar.

Guðbørn — ja tað eru jú teir i Sambandsflokkinum — tað hoyrði lurtarin frá Johs. M. Olsen av Strøndum, antist — tað eru teir socialistisku flokkarnar — iser javnaðarflokkurin. Annars segði harra Olsen, at tað bert var ein orsök til, at hann sjálvur ikki var socialistur: hann hevði trúð, at sosialisma og kristni ikki kundu foreinast (somu hugsan hevur jú Jørmund

Vágadal floksfelagi hans). Men nú hevur harra Olsen funnið út av — tað segði hann — at hann kennir nógv fólk, sum eru kristin og javnaðarfólk, so hvat er nú hjá honum at gera? Hvor ið heimillar harra Olsen til at døma, til at avgera, hvor ið er kristin og sostat sleppur i himmalin, og hvor ið skal fara hin vegin sum antikrist, ja, her má spyrjast?

Hettar var nakað um stórpólitik andstöðumanna á tingi. Sum heild ein litil, men enn veikari andstöða.

— — —

Um samgonguflokkarnar kann stutt sigast, at teir higartil hava vist, at væl ber til at samarbeiða, hóast ymisk politisk aðalsjónarmið. Hetta skiltist eisini av orðaskiftinum. Okkurt var at finnast at, Hilmar Bech átti ikki at givið tað uppfatan, at hann ikki stíðaði sær kendu fyrr nevndu yvirtøkurnar, sum jú eru so avmarkaðar og litið kostnaðarmiklar, at tær valla fara at hómast á fíggjarlóginu, tí Javnaðarflokkurin og Hilmar hava jú góðtikið hesar yvirtøkur sambart samgongusáttmálan, og stóru partur av javnaðarflokkinum styðjar heileiðis hesar yvirtøkur sum framstig, so her er ikki meira at siga imóti.

Harafurtimóti hoyrdist litið um landsbankan? Hvussu gongur við hesum málinum, sum er viðtikið i samgonguskjalinum?

Annars skiltist tóuliga, at sikra hond javnaðarmanna á tingi og i landsstýri um alt tað, sum ferð fram av størri týðni og málvisa, framsýgja politiska kós leiðara javnaðarmanna borgar Føroya fólk fyri, at sum best fæst burtur úr undir teim givnu, nakað korgu, fyrirtreym i løtuni.

Orðaskiftið lýsti Tjóðveldisflokkinn sum ein positivt samarbeiðandi politisk flokk, mótegis andstöðuflokk, og hetta er stórt framstig i føroyskum politikki og rós vert.

Fólkaflokkurin, sum ikki er hinum báðum so líkur, mest tí veljarir hansara ikki i sama mun koma úr arbeiðara- og fiskimannafjöldini, men harafurtimóti frá millum- og hántøkufólk, hevur kanska havt teir størstu tilvenjingartrupuleikarnar i nýggju samgonguni, men orðaskiftið avdúkaði als einki annað enn, at samarbeiðið gongur væl kortini.

Eitt mál, sum er nær knýtt at Fólkaflokkinum, má nevast her, hóast ikki bert Fólkaflokkurin, men allir flokkar hava ábyrgdina fyri ringa skilinum. Landbúnaðarmálaraðharrin, sum er fólkaflokksmaður, beit merki i, at eingin tingmaður hevði nevnt landbúnaðarvinnuna undir hesum orðaskiftinum. Síðan nevndi hann, hvat landbúnaðarpolitikkur samgongun er, nakað soleiðis:

Vit eiga at sikra hægri og javnari inntøkur til búnaðarmenn, at teir sleppa av við framleiðslu sína til hóskað prisir.

Men lóggávu innan hesa vinnu hevur samgongan ikki hugsa um at fremja.

Ein má spyrja, hvat skulu tingmenn siga um landbúnaðarpolitikkinn, tá als eingin landbúnaðarpolitikkur samgonguflokkana. Eingin lóggáva, hóast megin-

Hettar er hugstoytt, at ikki annað skal vera landbúnaðarpolitikkur samgonguflokkana. Eingin lóggáva, hóast megin-

parturin av Føroya fólk veit, at fyrsta fyrirtreym, at henda vinnan kann mennast, er lóggáva, ein langsigtaður jarðarformur.

Síðan kann einhver, sum hevur hegga eitt sindur um hetta, siga D P. Danielsen, at øll mjólk, allur seyður og øll neyt, sum føroyskir bøndir hava framleitt til sølu i 1975, er selt; og tá trót i løguni er á føroyskari mjólk og føroyskum seyðakjøti, so er prisurin hareftir høgur, og neytakjøtið fekk jú 5,- kr. studning per kr. útyvir söluprisin, so eisini her var kostnaðarlig javnvág, og kanska eitt sindur meira. Hettar er einki sum nevvar vinnuna i dag, tað eru aðrir trupuleikar.

Hevur samgongan — sterkasta i nýggjari tíð — als ongur «visionir», eingi nýskapandi hugskot, ongur nýggjar tankar ella ætlanir fyri hesa neyðars vinnu, okkara elstu, ella er tað tørvandi vilji? Alt tíðir upp á at vinna, tá henda samgonga leggur frá sær, er enn minni, umfatar enn færri fólk, tí tað verður ikki gjørt eitt petti fyri nýtilgangi. Tað er væl ikki ætlanin at niðurlægja restina av landbúnaðarvinnuni innan fá ár, men hetta hendur, um ikki munagott tiltak verður gjørt nú. Eitt skulu tit vita, eftirtíðin vil als ikki takka tykkum herfyri.

Nú talan er um nýggja skattalóg, eigur hendan mannminkandi skattingin av landbúnaðarmonnum at vera avtikin, soleiðis at bøndur koma at gjalda skatt sambart rokniskap teirra eins og øll onnur vinnuokir. Studning, lán og onnur neyðug hjál — og hjál er neyðug — má veitast av fíggjarlóginu, og tað i neyðugan mun, eins og øðrum vinnum.

Hettar vildi samstundis bót um tey assosialu viðurskiftini, at tær mest fátaku kommunurnar á smábýgdunum i Føroyum idag vegna partvisan studning til bøndir via kommunuskattin, lata studning til mjólk fyri børnini i Tórshavn, sum búgva i størstu og ríkastu kommunu i landinum, og studning til skerpið til háinntøkufólk á stórplassunum. Slikt er ikki rætt.

Háttvirdu umboð Føroya fólks, bót i tað minsta um skeivleikarnar.

jbm